

Taalbeleid van die NWU

Verwysingsnommer	2P/2.5
Verantwoordelike uitvoerende bestuurder	Adjunk-visekanselier: Onderrig-Leer
Beleideienaar	Adjunk-visekanselier: Onderrig-Leer
Verantwoordelike afdeling	Adjunk-visekanselier: Onderrig-Leer
Status	Goedgekeur
Goedgekeur deur	Raad
Datum van goedkeuring	22 November 2018
Hersieningsdatum	2021
Webadres van hierdie beleid	http://www.nwu.ac.za/gov_man/policy/index.html
Adres op die beleidsdatabasis	(10935746) H:\HSC\2. Management\2.1.3 Policy management\Beleide\Raad November 2018\2P/2.5_Language Policy a.docm

Taalbeleid van die NWU

Teen die agtergrond van die droom om 'n internasionaal erkende universiteit in Afrika te wees, wat bekend is vir sy wetenskapsbeoefening, maatskaplike responsiwiteit en 'n sorgsaamheidsetiek, het die Raad van die Noordwes-Universiteit (NWU) hierdie taalbeleid op 22 November 2018 aanvaar om 'n funksioneel meertalige taalbeleid oor alle komponente van die Universiteit heen na te streef, te akkommodeer en te verskaf.

1 VERTOLKING EN TOEPASSING

Hierdie beleid moet vertolk en toegepas word op 'n wyse wat strook met die –

- 1.1 Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996;
- 1.2 Wet op Hoër Onderwys, 101 van 1997;
- 1.3 Statuut van die Noordwes-Universiteit (2017) (“die Statuut”), en
- 1.4 beleide van die nasionale regering met betrekking daartoe dat taal 'n bindende effek op die hoëronderwyssektor het.

2 WOORDOMSKRYWINGS

In hierdie beleid en verwante dokumente, spesifiek dié waarna verwys word in paragraaf 3 –

verwys “**vlagskipprogram**” na 'n geïdentifiseerde akademiese program van die Universiteit waarin die ontwikkeling en implementering van 'n Afrikataal as taal van onderrig en leer toegewys is;

beteken “**funksionele meertaligheid**” dat die keuse van 'n spesifieke taal in 'n spesifieke situasie bepaal word deur die situasie of konteks waar dit gebruik word;

verwys “**intellektualisering van meertaligheid**” na 'n taalbeplanningsprogram waar die verskillende tale wat by die NWU gebruik word, ontwikkel en geïmplementeer word as tale vir administratiewe, onderrig- en navorsingsdoeleindes, maar verwys dit veral na maatreëls wat ontwerp is om die wetenskaplike gebruik van die tale op so 'n wyse te verseker dat dit die akademiese selfrespek en waardes bevorder, ongeag taalvoorkeure;

verwys “**meertaligheid**” na die gebruik van twee of (verkieklik) meer tale, oftewel “samelewingsmeertaligheid”, en die vermoë om twee of meer tale te gebruik, oftewel “individuele meertaligheid”;

verwys “**doeltaal**” na die taal wat deur die Universiteit geïdentifiseer word om verwerf, geleer en ontwikkel te word;

beteken “**transtaling**” dat verskeie tale in die onderrig-leer-situasie gebruik word om sleutelkonsepte te verken met die oog daarop om dit vir die leerders duidelik en verstaanbaar te maak in hul eie tale, en om nuwe insigte te verkry wat voortspruit uit die vertolking van die konsep in die doeltaal.

3 TAALPLANNE EN -RIGLYNE

- 3.1 Die Universiteitsbestuurskomitee (UBK) moet, in oorleg met die Senaat, 'n taalplan vir die NWU aanvaar en implementeer wat strook met hierdie beleid, en riglyne verskaf vir die implementering daarvan.
- 3.2 Elke fakulteit en ondersteuningsdepartement van die Universiteit moet in oorleg met die UBK en die Senaat 'n taalplan aanvaar en implementeer wat strook met hierdie beleid en die riglyne soos bedoel in 3.1.

- 3.3 Die UBK is verantwoordelik vir die bestuur en implementering van die taalplanne soos bedoel in 3.1 en 3.2.
- 3.4 Die Visekanselier moet jaarliks 'n vorderingsverslag oor die implementering van hierdie beleid aan die Raad voorlê.
- 3.5 Die taalplanne en -riglyne moet ten minste elke vyf jaar hersien word.

4 DOEL EN OMVANG VAN DIE BELEID

- 4.1 Die doel van hierdie beleid is om voorsiening te maak vir 'n groter mate van meertaligheid aan die NWU.
- 4.2 Hierdie beleid geld vir –
  - 4.2.1 onderrig-leer, navorsing en innovasie,
  - 4.2.2 openbare kommunikasie, vergaderings, administrasie, en
  - 4.2.3 formele geleenthede geassosieer met die NWU.

5 BELEIDSVERKLARING

Dit is die beleid van die NWU –

- 5.1 om 'n konsekwente en konstruktiewe stel riglyne te verskaf vir die implementering van 'n taalbeleid en -planne ter voldoening aan paragraaf 7(6) van die Statuut;
- 5.2 dat die taalplanne en -riglyne geassosieer met hierdie beleid uitdrukking moet gee aan 'n verbintenis tot die implementering van die grondwetlike bepalings met betrekking tot meertaligheid in Suid-Afrika;
- 5.3 dat, binne die parameters van die beginsel van funksionele meertaligheid, Engels, Setswana, Sesotho en Afrikaans as amptelike tale van die NWU gebruik word;
- 5.4 dat, sonder inkorting van die gebruik van Engels en Afrikaans, Setswana en Sesotho as tale van kommunikasie en onderrig en leer ontwikkel moet word deur die Universiteit, en
- 5.5 dat die intellektualisering van meertaligheid beskou moet word as 'n ontwikkelingskonsep waaraan gevolg gegee moet word op 'n georganiseerde en organiese wyse.

6 BELEIDSDOELSTELLINGS

Die taalplanne en -riglyne soos bedoel in paragraaf 3 moet ontwerp word om 'n taalbestuursomgewing tot stand te bring waar –

- 6.1 die taalrealiteite op die verskillende kampusse voortdurend in ag geneem word vir doeleindes van praktiese implementering;
- 6.2 sensitiwiteit getoon word vir die taalvoorkeure, -behoefte en -verwagtinge van individue en groepe wat 'n belang by die instansie het;
- 6.3 die taalplanne en -riglyne belybly met die eise van die makro-omgewing waarbinne die Universiteit funksioneer; en
- 6.4 die streekstale wat op die NWU-kampusse gebesig word (Afrikaans, Engels, Setswana en Sesotho) as nasionale bates beskou word, en waar implementeerbare en meetbare bydraes gemaak word tot die gebruik van hierdie tale as tale van hoër onderwys en administrasie.

7 BESTUUR EN ROLLE

- 7.1 Die UBK is verantwoordelik vir die hulpbrontoewysing, koördinerende, monitering en implementering van hierdie beleid.
- 7.2 Vlagskipprogramme word gemoniteer deur die onderskeie fakulteitsrade.
- 7.3 Die Senaatskomitee vir Taalbeplanning en Adviesdienste moet aktiwiteite koördineer en sinergiseer in die streeke na die intellektualisering van meertaligheid in die domeine van onderrig en leer en navorsing, en moet kundige advies verskaf oor die ontwikkeling en implementering van beplanning geassosieer

met onderrig-leer en navorsing en ontwikkeling soos aangetoon in die taalplanne en -riglyne soos bedoel in paragraaf 3.

- 7.4 Die Taaldirekoraat het die mandaat om die oorhoofse gehalte van taalgebruik aan die NWU te monitor en te assesser, en om toepaslike prosedures te bedink om 'n toepaslike standaard vir die gehalte van taalgebruik aan die NWU te verseker.

8 TAALBELEIDBEGINSELS VIR ONDERRIG-LEER EN ASSESSERING

8.1 Algemene beginsels

- 8.1.1 Die primêre uitgangspunt van hierdie beleid vir onderrig-leer en assessering is om toegang en sukses uit te bou en te optimaliseer en om te bepaal op watter wyse die Universiteit funksionele meertaligheid in die onderrig- en leeromgewing oor alle kampusse heen implementeer.
- 8.1.2 Behalwe vir die feit dat alle betrokkenes se taalregte gerespekteer moet word, moet die Universiteit die burgers voorberei op 'n kontemporêre Suid-Afrika – met die oog op die instaatstelling van volle deelneming aan die Suid-Afrikaanse professionele en maatskaplike omgewings.
- 8.1.3 In die onderrig-leer-omgewing moet die Universiteit toesien dat daar op 'n buigsame en akkommoderende manier vir die volgende parameters voorsiening gemaak word:
- taalbehoefte binne elk van die agt fakulteite oor die universiteitskampusse heen;
  - verskillende markte wat gedien word deur die afleweringsmodusse en onderrigprogramme; en
  - beskikbare infrastruktuurkapasiteit, insluitende finansies en personeel.

8.2 Taalbeleidverklaring vir onderrig-leer en assessering

- 8.2.1 Meertaligheid en die ontwikkeling en gebruik van Afrikatale in hoër onderwys moet bydra tot die waardes van die NWU ten opsigte van insluiting en ook tot die gehalte van geselekteerde graadprogramme.
- 8.2.2 Die ontwikkeling van Setswana en Sesotho, veral met die oog op die bevordering van toegang en sukses deur die gebruik van hierdie tale, moet bydra tot studente se akademiese sukses en ontwikkeling, en moet waarde toevoeg tot graduandi-eienskappe, veral wat betref professioneelgeoriënteerde programme wat deur die NWU aangebied word.

8.3 Beginsels vir die voorsiening vir onderrigtaal

- 8.3.1 Waar dit 'n vereiste van 'n statutêre of professionele akkrediteringsliggaam is, kan 'n fakulteit 'n onderrigtaal vir enige gegewe akademiese jaar, program of module aanwys en dit op alle kampusse van toepassing maak.
- 8.3.2 Waar meer as een onderrigtaal voorgeskryf word, of waar keuses tussen die vier universiteitstale bestaan, moet voldoening aan wetlike vereistes en die verbintenis tot historiese herstel deur regstelling van die taalwanbalanse van die verlede in gedagte gehou word.
- 8.3.3 'n Fakulteit kan, behoudens goedkeuring van die Senaat, 'n spesifieke onderrigtaal in geselekteerde modules voorskryf indien dit geregverdig is omdat dit nodig is vir die verwesenliking van die gestelde eienskappe van die graduandi van die betrokke fakulteit, en in sodanige gevalle kan dit op alle kampusse van toepassing wees.
- 8.3.4 Voorsiening vir die aanwys van 'n onderrigtaal kan gemaak word deur 'n fakulteit (met inagnome van die eise van die vakgebied of mark waar die professionele persoon waarskynlik sal werk soek), met die vereiste dat 'n taal of tale op 'n bevoegde manier gebruik word. In hierdie gevalle kan differensiasie tussen kampusse moontlik wees aangesien sommige graadprogramme voorsiening maak vir verskillende taalspesifieke markte.

8.4 Beginsels vir die voorsiening van tolk- en vertaaldienste

Voorsiening vir vertaal- en tolkdienste kan gemaak word deur 'n fakulteit in koördinasie met die Senaatskomitee vir Taalbeplanning en Adviesdienste en die Taaldirekoraat met die oog op die verwesenliking van meertaligheid in sy taalplan waar –

- 8.4.1 dit nodig is om die Universiteit se funksionele meertalige beleid te operasionaliseer;
- 8.4.2 dit die student in staat stel om sukses te behaal in die oorgang van skool na universiteit;
- 8.4.3 op grond van die behoefte aan belyning van programme tussen kampusse, parallelmedium nie raadsaam is nie weens diversiteit, of kapasiteit, of waar dit 'n impak het op belyning in dié mate dat kontak- en studie-ure verskil binne dieselfde program wat op al drie kampusse aangebied word, en waar
- 8.4.4 op grond van 'n behoefte aan insluiting, daar gronde bestaan om tolking te gebruik om toegang te kry tot meer as een taal in die onderrig-leer-omgewing, veral ook SA Gebaretaal, met voldoende voorafkenningsgewing.

8.5 Beginsels vir die voorsiening van parallelmediumonderrig

- 8.5.1 Voorsiening vir parallelmediumonderrig kan gemaak word waar –
  - 8.5.1.1 klasgrootte die verdeling van klasse regverdig, en waar diversiteit op ander maniere gevier kan word;
  - 8.5.1.2 personeelvoorsiening dit toelaat en waar toegang tot 'n taal studentesukses sal ondersteun, en waar
  - 8.5.1.3 voldoende klaskamerruimte beskikbaar is.
- 8.5.2 Waar voorsiening van parallelmediumonderrig gebruik word, moet spesifieke intervensies toegepas word om integrasie van die studentebevolking te verseker wat klasse in parallelmediumkontekste bywoon.

8.6 Beginsels vir die voorsiening van transtaling in onderrig-leer-omgewings

Voorsiening kan gemaak word vir transtaling waar –

- 8.6.1 personeel voldoende opleiding ontvang het in die beginsels van meertalige pedagogieë;
- 8.6.2 studente geïdentifiseer is, opgelei is deur personeel en bereid is om op te tree as fasiliteerders in die klas in normale (nie-vlagskip-)programme van die Universiteit;
- 8.6.3 voldoende meertalige studiegidse en -materiaal ontwikkel is om taalaanleer te ondersteun en uit te brei in die betrokke tale soos relevant gemaak in geselekteerde modules in die program, en
- 8.6.4 fasiliteerders in vlagskipprogramme van die Universiteit aangewys is en personeel sowel as fasiliteerders voldoende opleiding ontvang het.

8.7 Beginsels vir die voorsiening van vlagskip-Afrikataalprogramontwikkeling

- 8.7.1 Voorsiening vir die aanwys van vlagskipprogramme per fakulteit kan gemaak word waar –
  - 8.7.1.1 dit blyk dat die vakgebied, mark en werkgewers waarde sal heg aan graduandi wat meertalig is – in 'n Afrikataal benewens Engels of Afrikaans;
  - 8.7.1.2 oorlegpleging met die fakulteit plaasgevind het, en die fakulteitsraad se steun daarvoor verkry is, en
  - 8.7.1.3 voldoende beplanning gedoen is in oorleg met die Departement Finansies vir strategiese begrotingsvoorsiening.
- 8.7.2 Waar 'n fakulteit vir redes wat goed gemotiveerd is en goedgekeur is deur die UBK nie 'n vlagskipprogram kan geïdentifiseer nie, kan voorsiening gemaak word vir die identifisering van óf 'n addisionele taalstroom bestaande uit modules in volgorde van jaar 1-3 van die kurrikulum óf geselekteerde algemene modules waar Setswana of Sesotho geïdentifiseer word as tale wat binne die program gebruik en ontwikkel sal word.

9 TAALBELEIDBEGINSELS VIR ADMINISTRASIE, WERK EN DIE LINGUISTIESE LANDSKAP

9.1 Algemene beginsels

- 9.1.1 Die funksionele meertalige benadering moet as rigtinggewende beginsel dien.
- 9.1.2 Die diverse linguistiese realiteite op die verskillende bedryfsvlakke van die Universiteit sowel as sensitiwiteit vir die taalvoorkeure van interne en eksterne belanghebbers moet rigtinggewend wees vir die manier waarop die amptelike tale gebruik word as werkstale, tale van administrasie, interne en eksterne kommunikasie en die linguistiese landskap.
- 9.1.3 Die bepaling van taalkeuse vir interne en eksterne kommunikasie moet die volgende faktore in ag neem:
- die situasie en konteks van kommunikasie;
  - die doel en toekomstige roete van die kommunikasie, en
  - die taalbehoefte en vlakke van taalvaardigheid van tussengangers.
- 9.1.4 Die implementering van funksionele meertaligheid vir werks-, administratiewe en linguistieselandskap-doeleindes moet op 'n sistematiese en doelgerigte wyse plaasvind.
- 9.1.5 Deur middel van 'n oorlegplegingsproses, en met inagneming van die taalrealiteite van die NWU, moet strategieë voortdurend bedink word en strukture in plek gestel word om funksionele meertaligheid so optimaal moontlik binne die werkplek te implementeer.
- 9.1.6 Eksterne en korporatiewe kommunikasie moet plaasvind in die amptelike tale van die NWU, bepaal deur die doel van die kommunikatiewe gebeurtenis, taalbehoefte en taalvaardighede van die gehoor.

9.2 Beginsels vir die voorsiening van meertaligheid in formele kommunikasie, vergaderings en gebeurtenisse

- 9.2.1 Voorsiening vir vertaling en tolking vir gebeurtenisse en vergaderings kan gemaak word waar die sameroeper bepaal het dat sodanige behoefte bestaan, uit hoofde van die diversiteit van die gehoor, en dit betyds vóór die gebeurtenis of vergadering aan die Taaldirekoraat gekommunikeer het.
- 9.2.2 Goedkeuring vir die aanwys van 'n gemeenskaplike taal vir vergaderings van statutêre liggame van die Universiteit word verleen deur die UBK in ooreenstemming met hierdie beleid.
- 9.2.3 Voorsiening vir vertaling en tolking van interne en eksterne formele kommunikasie deur die Universiteit word gemaak deur die Taaldirekoraat ter ondersteuning van die vier tale van die NWU en ook ter ondersteuning van gebaretaal waar die behoefte bestaan.

10 TAALBELEIDBEGINSELS VIR NAVORSING EN ONTWIKKELING

- 10.1 Navorsers moet aangemoedig word om hul navorsingsresultate te publiseer in tale wat toeganklik is vir hul eweknieë nasionaal sowel as internasionaal.
- 10.2 Die keuse van publikasietaal is die prerogatief van die navorser, maar navorsers moet aangemoedig word om veranderlikes soos die doel van die navorsingsverslag, die veronderstelde lesers en die teikengehoor in ag te neem.
- 10.3 In die soeke na kreatiewe oplossings in 'n nasionale bydrae tot die intellektualisering van meertaligheid moet daar voortdurend gestreef word om navorsingsuitsette in meer tale beskikbaar te stel.
- 10.4 M- en D-navorsingstitels en sleutelwoorde, en M- en D-opsommings moet in drie van die amptelike tale van die NWU voorsien word.

11 TAALBELEIDBEGINSELS VIR GEORGANISEERDE STUDENTELEWE

11.1 Algemene beginsels

- 11.1.1 Die linguistiese diversiteit van NWU-studente moet beskou word as 'n bate en as onontbeerlik vir die totstandbrenging van 'n inklusiewe en lewenskragtige studenteomgewing.
- 11.1.2 Die NWU moet studente toerus met die nodige taalvaardighede om dit vir hulle moontlik te maak om professionele loopbane te betree.

- 11.1.3 Die Universiteit moet optimale toegang van studente verseker tot volle deelname aan die studentelewe.
- 11.1.4 Sensitiwiteit vir taalvoorkeure in vertikale en horisontale kommunikasie op alle kampusse moet bevorder word.
- 11.1.5 Daar moet geleenthede geskep word om studente op konstruktiewe maniere by te staan om hul professionele taalvaardighede te verbeter.

11.2 Taalbeplanningsbeginsels

- 11.2.1 Voorsiening moet gemaak word vir die gebruik van die tale van die NWU in die georganiseerde studentelewe met die eksplisiete doel om die meertaligheid van die Universiteit te bevorder deur die gebruik van meertalige benaderings in vergaderings, gebeurtenisse en studentelewekommunikasie.
- 11.2.2 'n Gemeenskaplike kommunikasietaal kan binne spesifieke kontekste aangewys word, insluitende koshuise, komitees, verenigings, en gebeurtenisse, met dien verstande dat voorsiening vir die meertaligheid van die gehoor geantisipeer word – óf ten opsigte van die taalvermoëns van lede van die groep om mekaar te verstaan of te help verstaan, óf ten opsigte van ondersteuning wat gevra word van die Taaldirekoraat.

12 BEGINSELS VIR TAALVERWERWING, TAALVERBETERING EN GEHALTE VAN TAALGEBRUIK

- 12.1 Strukture gemik op die verbetering van individuele meertalige vaardighede en pedagogiese transtalingsvermoëns moet regoor die NWU tot stand gebring en gehandhaaf word binne die akademiese, administratiewe en studenteomgewings ter ondersteuning van die uitbou van meertalige bevoegdhede van personeel en studente.
- 12.2 In die lig van die belangrikheid van die gehalte van gesproke en skriftelike taalgebruik moet 'n stel praktiese riglyne opgestel word vir taalstandaarde in die Universiteit.
- 12.3 Personeel en studente moet aangemoedig word om hul meertalige vaardighede uit te brei om doeltreffend te kan funksioneer in verskillende kontekste.
- 12.4 Frontlinie-personeel by alle dienspunte moet funksioneel meertalig wees.
- 12.5 Daar moet bewusmakingsveldtogte wees, en werkswinkelgeleenthede en befondsing vir navorsingsprojekte wat ondersoek instel na die ontwikkeling van funksioneel meertalige en transtalingspedagogieë moet jaarliks beskikbaar gemaak word om akademiese personeel aan te moedig om hul onderrig- en leerbenaderings op te skerp vir 'n linguisties diverse studentebevolking.
- 12.6 Taalversorgings- en vertaaldienste moet deur die Taaldirekoraat aangebied word en personeel moet aangemoedig word om van hierdie dienste gebruik te maak.

13 TAALOMBUD

- 13.1 Die UBK moet 'n Universiteitstaalombud (UTO) tot stand bring.
- 13.2 Die kantoor van die UTO moet dien as 'n toeganklike rapporteringspunt vir alle personeel en studente van die Universiteit vir taalnavrae, -klagte en -kwessies.
- 13.3 Die UTO moet alle taalnavrae en -klagte ondersoek en aanbevelings maak aan die UBK vir die hantering van enige taalkwessies wat ontstaan.
- 13.4 Die UTO moet die linguistiese belange van die universiteitsgemeenskap verteenwoordig deur die taalbeleid proaktief te bevorder.

Original details: (10935746) H:\HSC\2. Management\2.1.3 Policy management\Beleide\2P-2.5_Language Policy_e.docm
23 November 2018

File reference: 2P_2.5